

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj: öt hasáboz... Hirdetési díj: öt hasáboz...

Debreczen, március 2.

Valamint a természetben, úgy a politikában is fordulnak elő láttani csalások.

Ma már egy esetleges congressus, vagy európai értekezlet felől nem táplálunk többé oly vérmes reményeket.

Méltán megütközhetik tehát minden jóra való hűpolgár az osztrák delegátiónak, a tegnapi nap, Kuranda képviselőnél tartott bizalmas értekezleten tapasztalt, nem ugyan hivatalos azon hangulaton, mely szerint az osztrák delegátusok többsége a hitelt nem egészen föltétlenül kívánna külügyüregünk részére megszavatni.

Andrássy gr. eddigelő is oly tapintatosan vezérelte külügyünket, hogy államhajónk a keleti válságok viharai dacára is sértetlenül, teljes erejében és tisztelettel parancsoló nyomtatással hozonyozhatott az áldásos béke kikötőjében.

A kért 60 milliónyi hitelnek föltételei megfizetése tehát nagyon is oly szembeszökő következtetés volna az osztrák parlament részéről, mely a kormányon ülőnek eddigi intézkedéseit, eljárását, vezéréit helyeseknek, bölcsesnek találta — és pedig föltétlenül bizalommal!

Eddigelő pedig nem történt semmi, a mi e föltétlenül bizalmat megingathatta volna és azért erősen hiszünk, hogy az osztrák delegátusoknak csak reggeli pongyolában fölszínre jutott hangulata a „föltételestől”, a hivatalos komolyságra zöld asztalnál, a midőn majd kenyértörésre kerül a dolog, a következetesebb „föltételest” komoly egyenruhájában fog megjeleni.

Anglia és Oroszország között, dacára az utóbbi szinlelt engedékenysége, a P. L. L. adatai szerént Oroszország Európában a legjobb esetben rendelkezésre álló és esetleg támadásra használható hadereje 400,000 fönyi gyalogság, 50,000 lovas, 2000 ágyú; a kaukázusi offenzív hadereje 75,000 gyalogság, 8000 lovas és 372 ágyú.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A szerencse pillanata.

Wenden ur kezdett kétségbe esni. Anyanyira körülfoglalták a kis asztalt, hogy nem lehetett volna csodálkozni rajta, ha e perczben valamelyik pár új észrevételül hatalmába kerüli a papírszövetkét.

zot — küldöttségképen menesztessenek Bécsbe, Boszniának az ausztriai-magyar birodalomhoz leendő csatolását kérelmezni.

Wolff, angol alsóházi tag pedig azon kérdést intézdi a kormányhoz: vajjon emlékébe idéztette e már Orosz és Törökországnak, hogy az 1871. évi január 17-kén a konferencián részt vett hatalmak egyetemeslegesen kötelezték magukat, hogy az 1856. évi és az 1871. évi szerződésektől egyes szerződők felek csakis a többiek beleegyezésével térhetnek el.

Ugy látszik, hogy mozgalmak időnkben régi, rosszul hegedt sebek is fölszakadnak. Mindenütt sárkány fejek emelkednek. Ilyen időkből óvakodni kell járatan ö vényekre tévedni; hanem ki kell tüzni a ezért és iparkodni kell azt az eddigi helyesnek bizonyult irányban elérni.

— A képviselőház csütörtöki ülésén a Lloyd-szerződés általános tárgyalása véget ért, s a kormány javaslata 29 szótöbbséggel elfogadtatott.

— A honvédelmi miniszter Nagyváradon a felülvizsgáló bizottság polgári elnöke báró Döry József Bihar megye főispánját, helyettesét Beöthy Andor alispánt nevezte ki.

— Mennyi haderő áll Oroszországnak jelenleg egy esetleges támadásra rendelkezésére. A P. L. L. adatai szerént Oroszország Európában a legjobb esetben rendelkezésre álló és esetleg támadásra használható hadereje 400,000 fönyi gyalogság, 50,000 lovas, 2000 ágyú; a kaukázusi offenzív hadereje 75,000 gyalogság, 8000 lovas és 372 ágyú.

— Travnikban előkelő bosnyák bégek titkos gyűlést tartottak, a melyen határozatba ment, hogy Mehemed Sokotovics bég, Attif bég, Hussein Kapitanovics bég, kikhez Fra Maties Grgo, katolikus plebános is csatlakozott.

Magát könnyedén legyezgeté. — „Oh kedvesem, lön,” folytatá aztán hanyag hangon; — „legyen olyan szives megnézni, nem talál-e benne számomra egy thea rózát. En a thea rózákat rendkívül szeretem.”

„Thea-rózát!” mondogatta magában viszszafójtott lélekzettel a kamarás. Ripperda kisasszony az asztalkához lépett; finom ujjai óvatosan keresgéltek a virágok között; azután fejét a támlány felé fordítva mondá: „Igen hercegséged, van itt egy a közepén; kihuzsam!”

Az új-pesti rablóiügyesség

büntetésben a múlt hó 27-én hirdették ki az ítéletet, — mely szerint Rózsa István veszprémi születésű, 28 éves, rom. cath. nőtlen, több ízben büntetett megszáróslegény, — Rózsa Gyula veszprémmegyeyi Zamárdi születésű, 18 éves, rom. cath. nőtlen, megszáróslegény, egy ízben büntetett volt, — az általok 1878-ik évi január 26-án, Új-Pesten Pajor Nándoron és nején Horváth Zsuzsánán elkövetett rablóiügyességért, hön törvényeink illete törvényes gyakorlat értelmében, Rózsa István kötél által végrehajtható halálra, Rózsa Gyula pedig az ítélet kihirdetésétől számított 20 évi börtönbüntetés elszénvedésére ítéltetnek.

Vádlottak az ítéletet nyugodtan hallgatták végig s föllebeztek.

Sorshuzás.

Az 1864-ki sorsjegyek tegnapi húzásán nyertek: 2971. s. 38. sz. 200,000 forint, 2557. s. 6. sz. 20,000 forint, 511. s. 85. sz. 15,000 forint, 2557. s. 52. sz. 10,000 forint. Kihuzattak még a következő sorozatszámok: 567, 1337, 1516, 1785, 1967, 2161, 3254, 3819, 3893, 3914.

Fővárosi hírek.

Maria Valeria m. k. és főbőg Auersperg Aglae hgnő kíséretében tegnapelőtt Bécsbe utazott. — Két egyetemi polgár az egyik segéd lakásán párbajt vívott és egyikök könnyen megsebesült. — Rózsa István a fegyverháza szállítási ásatok megpillantva Bogisich Lajos tszékü alelnököt, megköszönte neki szivességét és jószágát, melyet a vettárgyalásnál tanúsított. — A szepességek a zenekedvelők termében zártkörű, jól sikerült kedélyes bált tartattak. — Ferencz eszászár királyért a helyőrségi templomban tegnap gyász-isteni tisztelet tartatott.

Színházi szemle.

Csütörtökön febr. hó 28-án Nyilvay Irma jutalomjátékát, a kedves zenéjű „Giroffo Giroffo” című operette adattott színházunkban.

Nyilvay Irma kiváló kedvence közönségünknek. A színpadon való csupán csak egyszerű megjelenését sem tudjuk másképen képzelnünk, mint tapsviharak között. Hát még midőn kedves csengésű hangja megragadja a szívet, akkor az a tapsvihar mely a nézőtérrel felzúdul, annyira az elragadtatás szüleménye, hogy még az is tapsol, aki nem akarja. Ha ez így van minden alkalmal, valahányszor Nyilvay játszik, elképzelhető mikép lehet akkor, midőn — mint ez este is volt — jutalomjátéka van. Nem hacsak azoknak bele utaztat az ünnepeit színező művészetének méltóságába, mert úgy vagyunk meggyőződve, hogy a legszébb méltatás és elismerés a közönségtől származik, és pedig olyformán mint ekkor is volt, — hogy annyira zsufo ásig megtörté a házat, hogy még az orchesterban is ember ember hátán volt A Nyilvay kileptekor fölhasznált éjenriadal a lábaihoz hullott babérok szorok s a pompás kamelia csokrok, legbecselebb nyilvánulások voltak a közönség iránta érzett rokonszenvének s művésznői érdemei legönzetlenebb elismerésének. Eljen soká! s homlokáról ne hervadjon le soha a babér!

A nő-egylet közbancsorája.

(Debreczen, márcz. 1.) (H) Hol is kezdjük? Valóban aig tudjuk magunkat elhatározni. Anyi kellemes benyomás kergeti egymást az átvirasztotts remeken sikerült bálj után, hogy valóban nem utolsó

feladat ezen benyomások közül egyiknek, vagy másiknak adni az elsőseget. Mert hát még csak azt sem tudjuk hirtelenében, hogy virágos kertek nevezük-e a közbancsot, vagy a föld kies paradicsomának. De ezen ne törjük fejünket, mert a legjobb lélekkel nevezhetjük mind a kettőnek. Virágos kertnek, még pedig a ragyogó szépségek virágos kertjének bátran nevezhetjük, — mert volt ott anyyi gyönyörű nyíló virág, a melyely egy egész kis paradicsomot fel lehetne ékesíteni; paradicsomnak is nevezhetjük mert hiszen a jótékony bájós anygalai adtak ott taláikát egymásnak, és ismerőseinek, hogy hozzájáruljanak az özvegyek és árvak könyei letöréséhez, felszárításához.

Egyszóval a színház helyiségei a közbancsora estjén legjobb kifejezéssel élve, virágos paradicsomi kertet képeztek, a mennyiben kertet virág nélkül, paradicsomot anygal nélkül gondolni ugy sem lehet. Volt itt elég mind a kettőből. A szem soha egyetlen perczig nem tudott megpihenni, mert mindig újabb és újabb, bájosabb és bájosabb jelenségek vették figyelmét igénybe.

Tudtuk és reméltük mi azt, hogy a közbancsora iránt, mely — ugy szólván — diszpolgári jogot szerzett magának, és pedig hervadhatatlan érdemek folytán társas összejöveteleink közt, nagy lesz az érdeklődés városunk és vidéke leges közönsége részéről, de hogy ez a részvét most ismét ily óriási mérvben nyilvánkozott, az a legkellemesebben lepet meg bennünket.

Ugy látszik, hogy a nőegylet közbancsora Debreczenben ma már első rendű és eme ny s mint ilyenek vonzereje nem a hogy apadóban, hanem óriási nyekedésben van. Es nem is csoda, hiszen egy ilyen közbancsora mindazon kelemest nyújtja egy magában összpontosítva, a mit más egyéb társas összejövetelek csak részben is alig képesek nyújtani.

A ki szereti gyakorolni az emberi erőny legzebbikét, legnemesebbikét, a jótékonyt, annak van itt tere elég, s azt gyakorolhatja, hogy ha nem tudja is a balkeze, a mit tesz a jobb, de igenis tudja s a legbájosabb mosollyal, a hála szeretetreméltóságával jutalmazza azt azok a földi anygalok, a kikért bizonyosan megirigyelhet bennünket az ég. A ki a rakott asztal barátja, s nem veti meg a gyöngyöző nektárt, a legnagyobb zavarba jöhetett itt, mert a szem bizonyosan többet kíváncsolt azokból az inyessikundó, étvágyingerő izetesebből izetesebb pecsenyéből, — halakból, süteményekből, krémekből s a leginómbab hazai és külföldi borok legkellőbb nemeiből, mint a mennyivel az emberi gyaró természet sikeresen megbirkozhatik. Hát még az, a ki a három a tánc lelkes barátja, az lehetett csak elemében itt, mert oly kitűnő jó kedvet, oly lelkesedést, mely számított minden leszeszéget, réges régóta nem volt alkalmunk oly mértékben észlelni, mint ez este.

Ha még mindezekhez hozzávésszük az áruó helyiségeket, a bazárt, a lutris boltot, az olasz csemegék sátorát, a thea-kunyhót, a cukrászdát, a korcsmát, — ugyan kérjük, akadhatott-e valaki a nagyszámban megjelent közönség között, ki szíve hajlamainak, s más egyéb vágyainak és igényeinek kielégítésére ne tárlált volna itt.

Ugy láttuk, hogy nem akadt absolute senki. De téjünk át magára a közbancsora halvány színekben való cseselésére, már tudni illik, a milyen színek a szép szemek, s a gyöngyöző pohár tüztől még másnap is a legkellemesebb mámorban lázongó visszaképzeltó telhetségnek rendelkezésére állanak.

A nő-egylet buzóg, fáradhatatlan elnökei gróf Bethlen Mikó Rózsa és Veress Lászlóné utóhölgye a tulajdonképen háziasszonyi szerepet a gyűlékezni kezdes pillanatától egészen addig, míg az utolsó vendégszoprt távozó félben volt, ismert szeretetreméltó nyájasságukkal s kitűnő tapintatukkal végeztek. Kiterjedt a derek elnöknek figyelem minden legkisebbre, jelen voltak ók mindentől ott, hol gondoskodásukra, utbaigazításukra szükség volt. Nekik a közbancsora ifjú kitűnően sikerültében a legőriásabb részük van, s siker bizonyosan csak fokozandó továbbra is e téreni buzgalomukat. Az elnök nehéz bordeaux selyem, az alelnök pedig nehéz fekete selyem ruhát viselték.

Az éleéstárb a Róth Lajosné, Milyen meghajtottá magát, mire ez utóbbi nyújtas kézmözdalattal intett a hercegségnek, ki nyomban fölemelkedék és hölgyei által követve az ebédő felé indult; utközben azonban igen sokszor, bár mindig csak egy pillanattal meg megállapodott, erre-arra nézgetett, egycsmást kérdezgetett és mind annyiszor oly ügyesen fordogott, hogy még a legügyelmesebb szemelő is csak alig vette észre lába hibáságát. A régens látásolagosaon érdekes beszédmertület a ház minsterével, csak nem az egész társaságot maga előlöt bocsátá be az ebédő terembe s csak azután lépett be ő is. Az ajtónál a hercegre várakozó helyzetben még mindig ott állott Kindermann, az első komornyik, melyen meghajta magát az elö elhaladó előtt. A régens pedig azalatt, míg a kuszóbbó átépé, hűsége szolgálóhoz két szót intézett, melyekre az fejevel egyet intve válaszolt.

„Egy amour offensé!” felelé a megszólított; de tekintete a róza fölött elsikamlott ismét szerzte a szobán keresztül.

„Amour offensé!” rebegé néhány közeli udvarhölgy elbajoltan: „amour offensé!” ment szájról-szájra; valamennyi kamarás ezt hangoztató a hercegnő ismeretei fölötti felreismarhtelen álméködséssel. „Amour offensé!” motyogá néhány véna négyréttí fehér nyakraváló állantandócsos, — és — „amour offensé!” viszhangoztató fájdalmas sohajjal az ifju szolgálóati tiszt is.

„Amour offensé!” — Valóban szerencse volt, hogy e pillanatban a kandalló fölötti óra tiszta csengéssel, hallhatólag hatot ütött; mert kulöbön az „amour offensé” valószínűleg a beszélgetésnek veszélyes következményü tárgyává lett volna.

— Hat az óra. — A szárnnyajtók a szokottnál gyorsabban pattantak föl, és a régens első komornyikja s királyi kegyelmessége előtt

szinsky Károlyné, Szallár Ferenczné és Váradí Imréné urölgyek már délután 3 órától kezdve talpon voltak, s egészen a vacsora befejeztéig aligba szünetelt csak egy perczig is fárasztó és sok gondosságot igénylő működések. A jótékony adományok ezuttal is tömegesen érkeztek, s bizonyonyal még szép számu közönség lett volna megvendéghelhető a beklüdtött roppant étanyagból.

De nézzük meg a büffetet, mely a színpad hátterén volt gyönyörűen felállítva. Csoda, hogy az izletes étkek, sütemények terhe alatt össze nem roskadtak az asztalok, anyi minden és oly nagy mennyiségben volt ott felhalmozva. Ezen asztalok mögött sűrűlödtek, forgolódtak azon derék nöegyleti tagok, kik a gazdasszonyi szerepet voltak szivesek ellátni. Ott láttuk Simonffy Imréné ó nagy-ságát, Brunner Edénét, Csánady Odómet, Bérésy Sámuelné, Kardoss Lászlóné, ifj. Ráczy Györgyné, mind még annyit feketében, csinos fejkötővel és fehér kötényvel. Aztán Berger Henrikét csikos kétkben, dr Kola Jánosné világos kétkben, gyönyörű vörösbarna himzessel, Nánássy Lászlóné Tegethof selyemben.

A színpad két oldalán hét sátor volt felállítva. Ezek elsje a borsátróban Huzly Luiza k. a feketében és Kaussay Kálmay Ilonca bretagyai parasztnő jelmezen (Docuex Ox-szindarabbó) szolgáltak fel. E mellett volt a c z u r á s z d a, melyben a bájos Új-házy Sándorné magyórbó belsín mrusselében, sőtish disztissel s csinos fejkötővel, s Dalmj Eteleka k. a fehérben igyektek minél éde-sebbé tenni, a legutányosabb árak mellett ezt az ugy is keserü életet. A párolgó theát a thea k u n y h ó b a Tóth Sámuelné feketében s Irinyi Szerena, Szics Gizzella, mindketten cigány leány jelmezen szolgáltak ki. A más oldalon volt az olasz gyümölcsök árólóhelye s a ki ezekből szerzeni akart, annak Dragota Csorba Thekia urölgyözök (rózsaszínben) vagy bájos segédeinek Csánady Ilonahöz (barna creton) és Csorba Alexandrához (elzáró pörné jelmezen) kellett fordulni. A Bazárban, hol a disznutárgyak mellett a híres z s o b ó k i m á r v á n y t e l e p remek csescebecsei általános figyelmet költöttek, a fölélygetlet Temesváry Lajosné (feketében) vitte, s mellette Kaffka Erzsike, (fehérben kék csikkal) és Hollenstein grófné (magyar menyecske jelmezen) segítettek. Végül a l u t r i s h o l t b a n közreműködtek Ujhelyi Andrásné (fekete selyemben sznes kivrarrással) Bérésy Ilona (pirossyem vadász jelmezen) Szepesy Gizzella (fekete bársony lovarró jelmezen).

Hogy hány asztal volt, azt a legjobb akarattal sem mondhatjuk meg, mert igen sok volt, s nem értünk rá megolvasni, annyit tudunk, hogy az utolsó négy asztal két bájos hölgyre Mészáros Erzsikére s Lengyel Emmára jutott. Tehát több volt az asztal semmint hogy a bájos pinczernőköl mindenikhez jutott volna. De azért nem volt fenakadás, egyetlen panaszot sem hallottunk a kiszolgálás ellen. Terhes tiszteket buzgó, szeretetre méltóan teljesítették s így megérdemlik, hogy nevéket, mint a jótékonyaság fáradhatatlan anygalait megörökítsük.

A felszolgáló kedves pinczernők névsorát a következő betűrendben soroztatban adjuk: Aron Ilka, (kék mussel); Butyák Menyheriné (lila selyem); Balogh Piroksa (fehér ruha kék csikkal); Bánky Jolán (rózsaszín); Budaházy Anna (kék szoknya, fehér dísz); Buzás Elekné (tegethof selyem); ifj. Csáthy Károlyné (ecru, rózsaszín); Csifli Kata (crème, rózsaszín); Csánady Piroksa (rózsaszín, fehér díszszel); Csepö Eteleka (virágársúny fantasia jelmez); Dragenitz Matild (elszászi pörné sissak, crème és rózsaszín); Fráter Erzsike és Fráter Gizzella (rózsaszínben, fekete bársony szallagall); Ferenczy Aladárné (díszszímben); Farkas Viola (fantasia jelmez, fehér, kék és ezüst dísz); Fancsovics Ilka (kékben, fehér csikkal); Gency Margit (sötét pirosban, fekete és kékkel díszítve); Hegedüs Sándorné (fantasia jelmez, kék); Hubay Katinka (fehérben, fekete bársony dísz); Halnaly Lilla (spanyol pöréany jelmez); Huthszey Kata (zöldben, fehér burokkal); Jóó Istváné (ecru-kékkel); Kállay Szeréna és Kállay Viola (mindketten francia pinczernő jelmezen); — rózsaszín); Kazay Emília (rózsaszínben); Klobuszky Erzsike (fehérben, fekete dísz); Király Rózsa (rózsaszínben); Kubicsekne (vadászjelmez, halványzárna zölddel); Lonovics Eszti (rózsaszín-);

— Amour offensé! — Valóban szerencse volt, hogy e pillanatban a kandalló fölötti óra tiszta csengéssel, hallhatólag hatot ütött; mert kulöbön az „amour offensé” valószínűleg a beszélgetésnek veszélyes következményü tárgyává lett volna.

— Hat az óra. — A szárnnyajtók a szokottnál gyorsabban pattantak föl, és a régens első komornyikja s királyi kegyelmessége előtt

szép, kérdé az ifju hölgytől „e róza Ripperda kisasszony?”

„Egy amour offensé!” felelé a megszólított; de tekintete a róza fölött elsikamlott ismét szerzte a szobán keresztül.

„Amour offensé!” rebegé néhány közeli udvarhölgy elbajoltan: „amour offensé!” ment szájról-szájra; valamennyi kamarás ezt hangoztató a hercegnő ismeretei fölötti felreismarhtelen álméködséssel. „Amour offensé!” motyogá néhány véna négyréttí fehér nyakraváló állantandócsos, — és — „amour offensé!” viszhangoztató fájdalmas sohajjal az ifju szolgálóati tiszt is.

„Amour offensé!” — Valóban szerencse volt, hogy e pillanatban a kandalló fölötti óra tiszta csengéssel, hallhatólag hatot ütött; mert kulöbön az „amour offensé” valószínűleg a beszélgetésnek veszélyes következményü tárgyává lett volna.

— Hat az óra. — A szárnnyajtók a szokottnál gyorsabban pattantak föl, és a régens első komornyikja s királyi kegyelmessége előtt

es körben... katonai... szókott... hirt... kedett... 12 huszár... egész... lúkat... olyanok... szint... pedig... értés... rási... csend... ra-bál... lesz... légiatékau... L Y... tók a szin... ntal... .r... ézetben... tárgyak... kerek... arany... garst... nemiek... rtkpárok... uskák, féti... emiek... ken... atartók, stb... gyözgek... az... bárki... gyaiak... el... znak, hogy... mert... akkor... tesben... e... be... jök... rek... a... ha... lvé... züst... zasi... nben... eter... fel... aslat... óznz... g... nben, 1878

